(Nro. 41.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 21. 21. Lutego 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Gallicyyski Rząd kraiowy ogłosił następuiący

Okolnik

Względem zniżenia tax od indygenatu dla tych, którzy o indygenat celem nabycia Dóbr staraią się.

Jego C. K. Mość ustanowić raczył, aby dozwolone ieszcze w roku 1785. i Okolnikiem z dnia 1. Grudnia roku wspomnionego ogłoszone zniżenie tax od indygenatu Galicyyskiego, ieżeli kto o takowy w zamiarze nabycia Dóbr tabularnych starać się będzie z następuiącemi dokładnieyszemi przepisami wuskutecznianiu zachowanem było.

1. Łaskawe względy dla nabywców Dóbr tabularnych co do tax od indygenatu, na tém zasadzać się maią, że ciż zamiast taxy w innym razie dla Stanu Magnatów albo Stanu Rycerskiego ustanowioney, tylko ilość pięciuset ZR. w owey walucie, iaka dla tey taxy przepisaną iest, do Kessy Stanów uiścić maią.

2. Żeby zaś w tey łasce istotnie owi uczestniczyli, dla których takowa iest przeznaczona, przeto wola iest Nayiaśnieyszego Pana aby ci, którzy w przyszłości o indygenat starać się będą, i do tey łaski prawo sobie roszczą, zamiar swóy zaraz w prosbach swoich, o nadanie indygenatu objawili, że o indygenat w celu nabycia Dóbr tabularnych staraią się, i w sposób wiary godny udowodnili nabytą własność Dóbr tabularnych, któreby nie pozyskawszy indygenatu znowu przedać musieli.

3. Nayiaśnieyszy Pan chce oraz, aby dopiero wspomniona ograniczaiąca moc tey uchwały naywyższey na przypadki przeszłe nierozciągała się, i dozwala przeto tym, którzy wprawdzie o indygenat do nabycia Dóbr tabularnych prosili i takowy otrzymali, lecz iednak z istotnie nabytey własności takowych Dóbr ieszcze nie wywiedli się, terminu sześć miesięcznego, od dnia obwieszczenia niinieyszey uchwały naywyższey rachować się maiącego, aby w tymże dowody w punkcie 2. przepisane, Wydziałowi Stanów kraiowych przełożyli, i następnie łaski w punkcie 1. oświadczoney równie uczestnikami stali się.

Która to naywyższa uchwała, stosownie do dekretu wys. k. ey Kancelaryi nadworney z dnia 2. b. m. nininieyszem obwieszcza się.

We Lwowie dnia 31. Grudnia 1819.

(Następuią podpisy.)

Z Wiednia d. 10. Lutego. — Dnia wczorayszego była uczta u Dworu; Nayiaśnieyszy Cesarz nie mogł bydź obecny dla lekkiey słabości katarowey.

Xiąże Metternich, Minister Jego C. K. Mości spraw zewnętrznych, dotkniety był przed kilku dniami lekką słabością reumatyzmu; lecz ta nie zatrzymała bynaymniey biegu działań w interesach Niemieckich, których czynności w różnych Wydziałach ciągle i nieustannie postępuią: Jego Excellencyia ma się iuż lepiey, szesnaste posiedczenie Zgromadzonych Pełnomocnikom Gabinetów Niemieckich odroczone iest na poiutrze to iest na dzień 11. b. m. —

Pod czas nagłey zmiany teraznieyszego powietrza, iest tu liczba chorych bardzo wielka. Podobne wiadomości odbieramy z wielu okolic Niemiec, Niderlandów, Francyi i. t. d.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Według ostatnych wiadomości nadeszłych z Sant Jago (w Chili,) Lord Cochrane wyszedł z Valparaiso, d. 11. Września r. z. z eskadrą swoią złożoną z okrętu O' Higgins o 50 działach, San Martin o 64, Lantaro o 42, Independencyia o 32, Chacabuco o 20, Galverino o 18, Araucano o 14, Pueyrredon o 14 działach, tudzież z Montezumy i dwoch branderow. Mniemano, że Lord Cochrane ma zamiar, spalić okręty Hiszpańskie, sto iące na kotwicy w Calao (w porcie Limy). Na po-

X

kładzie eskadry iego iest 450 ne Kongrewskich, oprócz mnóstwa Officerów i 450 ludzi rożnych Korpusów. Eskadra ta wziąć ma ieszcze 800 ludzi na pokład pod Coquimbo.

Hiszpaniia.

Gazety Paryzkie z d. 30. Stycznia nie zawieraią nic nowszego względem stanu rzeczy w Hispanii, coby zaś z tychże o zaszłych wypadkach powziąść można, iest to consstępnie: „Miasto Kadyx nie iest w mocy powstańców, chociaż iuż pierwey pewna Gazeta Paryzka umieściła była nawet list Dowodcy porto, pisany przez niego z Kadyxu do syna będącego w szkołach we Francyi, w którym iakoby wyrażono, że mieszkańcy otworzyć mieli bramy miasta. Jenerał Campana, Gubernator Kadyxu, odparł dwa razy powstańców, Jenerał Królewski Crux Mourgon czynił przygotowania w Sewilii, ażeby woysko Jenerała Freyre przywieść do stanu wyruszenia przeciwko powstańcóm. Wszystkie Zwierzchności i pobożne instytuta zrobiły, dobrowolne składki w gotowiźnie. Wnyiście do Madrytu na d. 14. iest tem bardziey niedorzeczną baśnią, gdy ci do d. 12. niepozali się przed Sewillą, a z Sewilli do Madrytu iest 20 dni drogi przy tém góry okryte śniegami. Dnia 10. kazał Jenerał Crux pierwsze dwa bataliony pułku Asturyiskiego spuścić rzeką Guadalquivir do San Lucar, gdzie Jenerał Freyre ma swoią głowną kwaterę, który ściąga wszystkie swoie siły. Powstańcy nie rozciągali się, iak tylko na wyspie Leon; Lud Andaluzyiski nie zdawał się nigdzie czynnie przykładać do ich zamiarów, zapewniano nawet, że pomiędzy nimi panuią niezgody.“—

List z Baionny pod d. 22. Stycznia umieszczony w Dzienniku rozpraw zawiera: stoiący na wyspie Leon powstańcy wnet ucierpią niedostatek żywności, otoczeni od lądu i morza będą zmuszeni albo się poddać lub ratować się ucieszką.“ Część powstańców, która się była udała w góry, pokazała się d. 8. przed Utrerą, dla wybrania żywności. „Tak znikły nadzieie pewnego strónnictwa; Hispaniia nie dozna iuż więcey 20. Marca!“

Gazeta Dworska Madrycka z. d. 20. Stycznia, nadeszła d. 29. Stycznia do Paryża, nie wspomina całkiem o zaszłych wypadkach w Andaluzyi.

Dziennik rozpraw z d. 31. Stycznia umieścił wyciągi z listów, przesłanych Redakcyi teyże gazety przez iey Korrespondenta w Baionnie; okazuie się z nich, że w Kadyxie panowała do d. 13. zupełna spokoyność, że powstańcy nie przedsiębrali żadnego więcey zamachu przeciw miastu.

Wiadomości nadeszłe z Sewillii z d. 16. są równie pomyślne. Zbiegowstwo wzmagało się coraz między rozkoszanami; wracaią kupami pod chorągwie Królewskie. Głowna siła powstańców zebrana iest dotąd na wyspie Leon, Jenerał Freyre wyruszył przeciwko nim d. 15. z Sewillii. Używą wszystkich srodków, ku ochronie krwi rozlewu, i chce uwiedzionym żołnierzom, zostawić tyle czasu, aby mieli sposobność wrocenia do powinności.

Listy nadeszłe z Barcellony do Madrytu donoszą, iż Rząd Hispański poczynił różne urządzenia, ku przytłumieniu powstania w Andaluzyi, i wysłał do Sewillii nadzwyczaynego Kommissarza z rozciągłem umocowaniem. Listy z Toulusy donoszą to samo przydaiąc, iż Rząd przyrzec chce zupełną amnestyię dla owych powstańców, którzy w oznaczonym czasu zakresie powrócą do swoich obowiązków. Kilkanaście pułków dostało roskaz ciągnienia do Andaluzyi, i przyłączenia się do korpusu Jenerała Freyre gotuiącego się uderzyć na powstańców. W Madrycie było spokoynie. List pomieniony z Barcellony zapewnia oraz, że w Walencyi nie był zamieszany porządek.

Do Marsylii zawinął okręt Pułnocno-Amerykański, który d. 10. Stycznia opuścił był Gibraltar. Listy, które przywiozł z z sobą na pokładzie, potwierdzaią prawie to wszystko, cośmy się dotychczas o wypadkach Madryckich dowiedzieli.

Monitor z d. 1. Stycznia zawiera następuiące wiadomości z Kadyxu i Madrytu, atoli nie nowsze od tych, o których iuż w naszych donieślismy gazetach: „Odebraliśmy listy z Kadyxu pod d. 4. 7. i 11.; a z Madrytu z d. 20. Stycznia. — Listy z Kadyxu ż d. 4. i 7. zawieraią to cośmy iuż donieśli, list z d. 11. donosi, że Jenerał Micheiiua na czele batalionów Guadalaxarskiego i Katalońskiego, ciągnie przez el Viso dla złączenia się z Jenerałem Crux stoiącego w Carmona z dywizyią złożoną z 10,000 ludzi; że Jenerał Ferraz połączy się podobniez dwomu szwadronami iazdy w tym samem mieyscu i że Jenerał Freyre idzie przeciwko powstańców na czele karabinierów. — Do Kadyxu przybyło 900 ludzi woyska liniiowego i połączylo się z woyskiem morskiem; spodziewaią się co chwila do Kadyxu batalionu pułku Valencyy z Ayamontu, gdzie stał na załodze; woysko lądowe pobiera codzień po dwa reale, morskie odebrało zaś dwóch miesięczny żołd.

ostatnie iest naylepszego ducha. Po odebraney wiadomości o pierwszem poruszeniu po między woyskiem powstańców przeniesiono na pokład okrętów woiennych wszystkę broń i zapasy, które się znaydowały na okrętach przewozowych przeznaczonych dla woyska do Ameryki południowey, okręty te natychmiast wyszły pod żagle — Pułkownik Quiroga dowódca pułku Katalońskiego iest naczelnym wodzem powstańców, ón to kazał aresztować Ministra woyny Don Balthasara de Cisneros w San Fernando. — Bryg woienny Angielski krąży od 6go przed portem Santi Petri. — Punkt przy zamku Cortadura, z którego powstańcy chcieli napaść na Kadyx i odepędzeni zostali, zabezpieczony teraz od wszelkiego napadu; Gubernator Kadyxki (Don Alonzo Rodriguez Valdes) wydał odezwę do zbuntowanego woyska, upomina do powrócenia do swey powinności, i przyrzeka im przebaczenie w imieniu Króla. — Ogłoszenie to wsparte silnemi rozporzędzeniami, obiaśnia dla czego dotąd pomiędzy obiema stronami od owego napadu pod Cortadura do żadney dalszey nie przyszło potyczki, w Kadyxie panuie zupełna spokoyność. — List z Madrytu pod d. 20. Stycznia donosi, iż Rząd wszystko woysko będące w gotowości, ściąga przeciwko wyspie Leonu, gdzie się zebrało początkowo powstanie; Jenerał O'Donnel, brat Hrabiego Abisbala wyruszył z pułkami Principe i Ameryka z obozu S. Rocha do Alcala de los Gazules; Jenerał O'Lawlor, pod którego rozkami zbiera się inny korpus na granicy Granady przybył do Rondy na d. 13."

Gazety Londyńkie do d. 28. Stycznia nie donoszą żadnych nowszych wiadomości o wypadkach w Andaluzyi i tylko Kuryier zawiera list z Madrytu z d. 21. w którym za iedyny powód do powstania, naznaczaią niechęć płynienia do Ameryki i donoszą, że powstańcy po niepomyślnem przedsięwzięciu opanowania Kadyxu stanąć mieli w Lebrija dla przecięcia związków pomiędzy Kadyxem i Madrytem.

Jenerał Freyre ma zamknąć powstańców pozostałem w wierności woyskiem, którzy się mu zapewnia poddazą. Uważaią, iż ośmiu byłych Członków stanów (Cortes), odebrawszy wiadomość o powstaniu w Andaluzyi, opuścili Angliię i powrócili do Hispanii.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gazeta Kuryier donosi obszernie o wypadku, który spotkać miał d. 17go Lorda i Lady Castlereagh i Margrabiego Ancram przeieżdżaiących z Londynu przez miasto Norfolk, dla odwiedzenia w Gunton Lorda Suffielda i zabawienia u niego aż do nowego zebrania się Parlamentu. Podczas przeprzęgania koni zatrzymał się powóz Ministra na rynku przed domem gościnnem pod Aniołem. Zebrało się mnóstwo ludu koło powozu, a dowiedziawszy się o nazwisku podróżnych, część tych zaczęła łżyć Lorda w wyrazach nieprzyzwoitych. Obelgi te nie podobały się większey części spokoynych mieszkańców, nie zaniedbali oni karcić winnych słowy, okazuiąc poważanie ku podróżnym, lecz tem głośniey zaczęto przechwalać się i łaiać, aż nakoniec Sędzia policyi Crisp Brown przechodząc przypadkiem, postanowił część zgromadzonego pospólstwa poskromić oraz zwrócić uwagę na niegościnne przyięcie znakomitych i szanownych mężów, tudzież na skutki z tak nieprzyzwoitego postępowania. — W chwili, gdy iuż powóz miał ruszać, przystąpił nieiaki Green, który dotąd naygłośniey i naynieprzyzwoiciey się wyrażał, do drzwiczek powozu rzucaiąc przekleństwy na pożegnanie Lordowi; Sędzia Policyi Brown przyskoczył ku niemu i iako Urzędnika Policyi dzielnicy miasta postępuiącego niegodziwie (*Constable*) miął za piersi zapewniaiąc go, iż rzecz tę i iako niegodnego Urzędnika pokoiu, który takowy bardziey zaburza, wytoczy przed Burmistrza Miasta.

Francyia.

Po między petycyiami, względem których zdano sprawę na posiedzeniu Izby Deputowanych z d. 29. z. m., oburzyła (iakoto iuż w naszych donieśliśmy gazetach) prośba IP. Arband byłego Sędziego w Departamencie Varu; tenże żąda prawa, mocą któregoby w przypadku śmierci, złożenia korony, lub oddalenia z Tronu Króla Francyi, wszystkie publiczne urzędy tak długo zostawały w zawieszeniu, póki by Izba Deputowanych w tey mierze nie postanowiła, — sprawiedliwie okazali ztąd wszyscy niechęć, nawet nayprzeciwnieysze stronnictwo w Izbie, zdawca sprawy wniosł, ażeby z powodu tey haniebney prośby przystąpiono do dziennego porządku i wezwano Ministra Sprawiedliwości dla przedsięwzięcia stosownych środków oraz ukarania proszącego, co też iedno głośnie przyięto.

Pomiędzy petycyiami, z których względem iedney na następuiącem posiedzeniu ma bydź zdaną sprawa, postrzegaią co następnie: Burmistrze i Sędziowe pokoiu na wyspie Korsyce, żądaią zaprowadzenia znowu du-

stosownych i powierzenia im wychowania młodzieży; — Baron Nantiat i inne osoby przedstawiaią potrzebę przedłużenia dozwolonego Imigrantom terminu do zapłacenia ich długów; kupiec nazwiskiem Grelier przełożył, ażeby w mieyscu murzynów używano więzniów w portach: Toulonskim, Rochefortskim, w Brestońskim i osadach; — P. Oudate z Chalonu podał rys do ubioru Narodowego; — inny znowu podał prośbę, którey wniosek przy końcu do tego zmierza, aby upoważnić Reprezentantów Narodu do przedsięwzięcia stosownych środków ku ratowaniu Francyi. W taynym Wydziale z d. 29go Stycznia rozwiiał Jenerał Demarcay swóy wniosek i dążył do przesłania prośby Królowi, aby nakazał zwołanie wyborców po Departamentach: (niższego Charentu, niższey Seiny, Vauclusy i Izery dla uzupełnienia ich Deputacyi. Minister spraw zewnętrznych Baron Pasquier zwrócił uwagę, iż temu niemożna uczynić prawnie tak prędko zadosyć, ponieważ listy wyborców wzięte bydź muszą z wykazów podatkowych, a te nie są ieszcze na rok 1820 wygotowane, wniosek zatem P. Demarcayr odroczony został 110 głosami przeciwko 95.

W przełożonym budżecie poborów Ministra skarbu uważać należy, iż w tym roku pierwszy raz są ogłoszone publiczności koszta poboru i zarządu dochodów publicznych, wywozu i t. p. i oznaczone są szczególnie do 134,375,130 franków, a tak obciążony iest dochód z poborow Państwa do 739,712,750 franków, przez powyższe zatem 134,370,130 franków podnosi się budżet wydatków właściwie do 874,087,880 franków.

Hrabia Decazes zapadł znowu na zdrowiu, i przez trzy dni nie wychodził, obawiano się z tego powodu nowey zwłoki względem przełożenia proiektu do prawa o wyborach. — Marszałek Suchet był równie przez kilka dni chory.

Xiążę Burbon nie będąc na Dworze z powodu słabości przez dłuższy czas odwiedził znowu wczoray pierwszy raz Króla.

P. Pallisot de Beauvois Członek Instytutu i sławny botanik zmarł 21. Stycznia.

Dnia 20. Stycznia umarła w Paryżu P. Aimée de Coigny Xiężna Fleury iedna z ieniialszych kobiet Francyi. Dzieliła ona niewolę w 1793 z Poetą Jędrzeiem Chenier, który na kilka dni przed swoią śmiercią zrobił do niey Odę, pod tytułem: *La belle captive*, piękna niewolnica. Pomiędzy iey rękopismami znaleziono kilka tomów historyi Rewolucyi Francuzkiey bardzo wolno przez nią na pisaney.

W Bordeaux d. 29. Stycznia zaszedł pomiędzy robotnikami na składzie drzewa krwawy bóy, ieden człowiek został zabity, ośmiu zaś mocno ranionych, 10 robotników uwięziono a 75 oddalono.

Artykuł nadesłany.

17. 6. Długo tu oczekiwana JP. Catalani, wczoray nakoniec i tu we Lwowie słyszeć się dała, przyięta w tey stolicy krain naszego, z tą uprzeymością, którey we wszystkich kraiach powszechnie doznaie. Śpiewała wczoray na sali redutowéy wsród nayw iększych oklasków cztery Aryie, między któremi Wariacyie kompozycyi P. Rode na skrzypce, z większą ieszcze doskonałością głosem swym oddała. — Wdzięku Jey głosu, i sztuki razem, z nikim, i z niczem, porównać nie można, iedynie z nią samą. — Łączy one wszystkie gatunki głosu, w naywyższym stopniu doskonałości, w żadnym z nich dotąd niezrównana. — Widzieć ią, równie prawie, iak ią słyszeć, wszystkich chęci zaymować zdawało się. — Wszakże po części Obywatele, bliżey Lwowa mieszkaiący, w tym tak rzadkim zdarzeniu, pociechy słyszenia, tey sławney w Europie spiewaczki, odmówić sobie nie mogli; i na tymże Koncercie znaydowali się.

W przyszłą Srodę, dnia 23. Lutego na teyże samey redutowey sali, drugi Koncert, ma bydź dany, któren z następuiących 5 Aryy składać się będzie:

1. Wielka Aryia — *della tromba*.
2. Na powszechne żądanie, powtorzone też same Waryiacie P. Rode.
3. Cavatina — *mio bene* — przez P. Guglielmi.
4. Wielka Scena i Aryia z Semiramis — *fremer vorei le lagrime*.
5. *God save the King* — z Angielskiego.

Biletów na tenże Koncert w składzie JP. Wilda dostać można.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.